

عنوان مقاله:

پارادوکس حرکت و سکون در معماری مسجد کبود

محل انتشار:

دومین همایش ملی معماری و شهرسازی اسلامی (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

فاطمه حسن پورکهنمویی - دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه محقق اردبیلی

خلاصه مقاله:

معماری اسلامی تجلیگاه عرفانی حرکت و سکون است. معماران و هنرمندان ایرانی، در متجلی ساختن معنویت در ساختاری مادی و همچنین گذار انسان از عالم فانی و نیل به ملکوت، از وجوه مختلف حرکت و سکون بهره گرفته اند تا تقدس را در کالبد اثرشانجاودان سازند. حرکت ترکیبی از زمان و مکان و لازمه درک هر فضایی است. وجوه معماری ایران و درک شگفتی های آن مدیون حرکت است که ممکن است به اشکال گوناگون ظاهر شود، اما همه در ذات یک هدف را دنبال میکنند. گلزر هایدن این هدف را چنین بیان می کند: در اسلام هیچ حرکتی از بعد الهی رها نیست و هیچ حوزه ای نمی تواند از ارتباط با مفاهیم قدسی رها شود. حرکت خواه از طریق پیمایش فضا، خواه بصری و خواه به صورت خیالی و عرفانی که باشد در جهت تسهیل و تشدید عروج انسان از نازلترین مرتبه هستی به عالی ترین مراتب آن می باشد. همچنین مفهوم حرکت در کنار سکون معنا می یابد. سکونی که بسته به مقصود معمار ایرانی و بر حسب جهانیابی اسلامی اش همچون حرکت در قالب های متفاوت هویدا می شود. اول سکونی که قبل از فضاهای اصلی رخ می دهد و ناظر را به مکث به منظور درک کامل تقدس فضا و اهمیت آن فرا می خواند و موجبات ورود با خضوع و طمأنینه می گردد و دوم سکون و آرامشی که در نهایت حرکت، در مکانی مشخص در انتظار جسم است. آنجا که حرکت متوقف می شود و زمان تداوم می یابد. مسجد کبود فیروزه، همچون نگینی در جهان اسلام است که حاصل تلاش هنرمندان ایرانی در شکل بخشیدن به فضایی متفاوت از نظر شکل و رنگ و فرم می باشد. این بنای ارزشمند با تکررات و تنوعات عناصرش، تجلیگاه وجوه متنوع حرکت و سکون در جهت دستیابی انسان به مفاهیمی ازلی است. معمار مسلمان ایرانی با ترکیب متضاد این دو مفهوم، هدف های متعالی اسلامی را با دیدی سمبولیک و هدف دار در قالب فرم و فضاهای مقدس بیان داشته است. در این مقاله به باز شناسی مفاهیم حرکت و سکون در معماری مسجد کبود به روش میدانی و کتابخانه ای و تشریح هر یک ابعاد تجلی آن از دیدگاه حکمت و هنر اسلامی خواهیم پرداخت.

کلمات کلیدی:

حرکت، سکون، زمان، مسجد کبود

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/289674>

